

[Infektioner i njurar och urinvägar](#)

Urinvägsinfektion hos kvinnor

Du kan få urinvägsinfektion om bakterier kommer in i urinröret och urinblåsan. Då kan du behöva kissa ofta och det kan svida. Besvären minskar oftast inom tre dagar och brukar försvinna inom en vecka.

Du kan försöka förebygga besvären om du får besvär ofta.

Urinvägsinfektion utan feber kallas också för cystit eller blåskatarr. Urinvägsinfektion med feber kallas för febril urinvägsinfektion eller njurbäckeninflammation. Då har infektionen spridit sig till en [njure](#).

Den här texten handlar om urinvägsinfektion hos kvinnor och flickor 15 år och äldre. Här kan du läsa om [urinvägsinfektion hos män](#) och om [urinvägsinfektion hos barn](#).

Du kan också läsa en lättläst version av [texten här](#).

Symtom

Symtomen vid urinvägsinfektion utan feber skiljer sig från symtomen vid urinvägsinfektion med [feber](#).

Du kan ha ett eller flera av de här besvären om du har urinvägsinfektion utan feber:

- Du behöver kissa ofta.
- Du kan känna att det svider när du kissar och precis efteråt.
- Du kan ha ont i nedre delen av magen över urinblåsan.
- Du kan känna dig lite småfrusen.
- Du kan ibland se att det finns lite [blod i urinen](#).
- Äldre personer som har demens kan bli oroliga av sina symtom och verka förvirrade.

Besvären minskar ofta efter en till tre dagar, och kan försvinna av sig själv inom en vecka. Vid svåra besvär kan behandling med antibiotika bli nödvändig.

Du kan ha ett eller flera av de här besvären om du har urinvägsinfektion med feber:

- Du känner dig oftast ordentligt sjuk.
- Du har oftast feber och kan må illa.
- Du har ofta ont på sidan i magen eller i ländryggen.
- Du kan känna att det svider när du kissar och precis efteråt.
- Äldre personer kan ibland bli förvirrade vid infektioner, det gäller också vid urinvägsinfektioner.

Du behöver alltid få behandling om du har urinvägsinfektion med feber.

När och var ska jag söka vård?

Du behöver inte söka vård om du har urinvägsinfektion utan feber och har lindriga symtom. Besvären brukar gå över inom en vecka. Det gäller om du är 15 år eller äldre och inte är gravid.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du har ett eller flera av följande besvär:

- Du har stora besvär som inte börjar bli bättre efter tre dagar.
- Du har blod i urinen.
- Du har flytningar från urinröret eller slidan och misstänker att du har blivit [smittad genom oskyddat sex](#).
- Du är gravid eller har nyligen har fött barn och misstänker att du har urinvägsinfektion.

Vänta tills det blir vardag, om det är helg och du är feberfri. Många mottagningar kan du kontakta genom att [tlogga in](#).

Kontakta en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) om du har stora besvär av urinvägsinfektionen.

Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Om det är bråttom

Kontakta genast en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) om du har urinvägsinfektion med feber och misstänker att du har njurbäckeninflammation. Vid njurbäckeninflammation gör det ofta ont i magen och nedre delen av ryggen.

Om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då får du hjälp att bedöma dina symtom och råd om vad du kan göra själv.

Vad kan jag göra själv?

Du kan behandla dig själv i upp till en vecka om symtomen inte är besvärliga och du känner dig säker på att du har fått urinvägsinfektion. Det gäller om du är frisk i övrigt och inte är gravid. Besvären går ofta över av sig själv inom en vecka.

Det här kan du göra själv för att lindra besvären:

- Du kan dricka mycket vatten. Ju mer vatten du dricker desto mer urin bildas och du kissar oftare. Bakterierna följer med urinen ut och får därför mindre tid på sig att föröka sig i urinblåsan.
- Du kan ta [smärtstillande läkemedel](#), som till exempel innehåller paracetamol eller ibuprofen.

Undersökningar och utredningar

Ibland behöver du lämna ett [urinprov](#). Provet analyseras sedan med urinsticka som kan visa om besvären beror på urinvägsinfektion. Läkaren kan också beställa en urinodling av urinen. Den visar vilken bakterie som orsakar infektionen och vilket läkemedel du kan behöva.

Läs om [hur det går till att lämna ett urinprov](#) och vad proverna visar.

Det finns flera undersökningar och utredningar som läkaren kan göra för att ta reda på vad dina besvär beror på om proverna inte kan ge svar.

Undersökningar om du får urinvägsinfektion ofta

Ibland kommer urinvägsinfektion tillbaka flera gånger. Då kan läkaren göra flera undersökningar för att ta reda på om det är någon annan sjukdom som orsakar besvären.

Här är exempel på vanliga undersökningar om urinvägsinfektionen kommer tillbaka flera gånger:

- Du kan bli undersökt med ultraljud för att se om det finns urin kvar i blåsan efter att du har kissat.
- Dina njurar kan behöva undersökas med röntgen.
- Du kan få göra en undersökning som kallas [cystoskopi](#). Då undersöks urinblåsan genom urinröret.
- Du kan bli [undersökt gynekologiskt](#), till exempel om läkaren misstänker att urinblåsan inte töms helt på grund av [framfall](#).

Undersökningar när du är gravid

Du brukar få lämna urinprov om du har urinvägsinfektion och är [gravid](#). Bakterier tar sig lättare genom urinvägarna till njurarna under graviditeten.

Du får behandling med antibiotika om du har bakterier i urinen. Efter behandlingen får du lämna ett nytt urinprov för att kontrollera att bakterierna har försvunnit.

Du får också lämna ett urinprov för att se om infektionen orsakats av [GBS](#). GBS kallas också för Grupp B-streptokocker och är en vanlig bakterie som många har i tarmen. Du behöver få behandling med antibiotika [direkt i blodet](#) under förlossningen om du har GBS. Det är för att barnet inte ska smittas.

Lämna urinprov för klamydia

Du kan få lämna ett [urinprov](#) för att ta reda på om du har smittats av [klamydia](#).

Ibland görs en [gynekologisk undersökning](#). Då är det vanligt att andra prover också tas.

Behandling

De flesta som har urinvägsinfektion med lindriga besvär behöver ingen behandling. Det är för att besvären oftast minskar efter en till tre dagar och försvinner inom en vecka. Du får behandling om dina besvär inte har minskat.

Vilken behandling du får beror på vad proverna och undersökningarna har visat och om du har feber eller inte. Behandlingen beror också på om du är gravid eller ammar.

Olika slags antibiotika

Du kan få behandling med [antibiotika](#) när du har urinvägsinfektion. Bakterierna är ibland motståndskraftiga mot vissa sorter av antibiotika. Då kan du behöva ett läkemedel som är anpassat till just de bakterier som orsakar infektionen. Om det händer får du lämna ett urinprov som analyseras genom urinodling. Resultatet visar vilka bakterier det gäller och vilken antibiotika du behöver.

Behandling om du har feber

Oftast beror urinvägsinfektion med feber på njurbäckeninflammation. Det brukar behandlas med antibiotika. Du behöver snabbt komma till sjukhus och få behandling om du får hög feber och är mycket påverkad av inflammationen. Då får du behandling med antibiotika [direkt i blodet](#).

Behandling om du är gravid

Du som är gravid och har urinvägsinfektion har större risk att få njurbäckeninflammation. Därför måste du få behandling med antibiotika, även om du inte har feber. Om du har feber får du behandling på sjukhus med antibiotika direkt i blodet.

Bakterier i urinen utan symtom

Ibland kan det finnas bakterier i urinen utan att det ger några besvär. Det är vanligare ju äldre du blir. Det brukar inte behandlas med antibiotika, om du inte är gravid.

När du får urinvägsinfektion flera gånger

Många får urinvägsinfektion flera gånger under livet. Det kan bero på olika saker. Det är vanligt hos dig som är mellan

15 och 35 år. Det är också vanligt senare i livet, ofta efter klimakteriet.

Vanligt om du inte tömmer blåsan helt

Du kan få urinvägsinfektion flera gånger om du inte tömmer blåsan när du kissar. Bakterierna får större möjlighet att få fäste och sprida sig i urinvägarna om urinblåsan inte töms helt. Därför ska du försöka kissa ut det sista varje gång.

När du är äldre är det vanligare att det finns kvar urin i urinblåsan efter att du har kissat. Det ökar risken för urinvägsinfektion.

Framfall och tunna slemhinnor

Du kan också få urinvägsinfektion flera gånger om du har [framfall](#), eftersom det kan göra att lite urin blir kvar i blåsan när du har kissat klart.

Efter klimakteriet är det vanligt att slemhinnorna i urinröret blir tunnare. Då sluter det yttre urinröret inte lika tätt som tidigare och bakterier kan lättare komma in.

Vissa preventivmedel eller antibiotika kan ge besvär

Du kan lättare få urinvägsinfektion om du använder [pessar eller kondom](#) med spermiedödande medel.

Behandling med antibiotika kan påverka de bakterier som finns naturligt i slidan och på huden kring slidan. Det gäller också behandling vid till exempel svåra förkylningar som orsakas av bakterier. Bakterier från tarmen kan då föröka sig där och sedan ta sig in i urinblåsan. Det är det korta urinröret som gör det lättare för bakterier att komma in till urinblåsan. Det är därför vanligt att få urinvägsinfektion efter att ha fått behandling med antibiotika.

Hur kan jag förebygga att få urinvägsinfektion?

Du kan minska risken för att få urinvägsinfektion på olika sätt.

Kissa ut det sista

Det kan finnas lite urin kvar i urinblåsan efter att du har kissat. Det kan göra att du har lätt att få urinvägsinfektion. Du kan då ta för vana att resa dig upp en kort stund och sedan sätta dig ner igen och försöka kissa ut det sista.

Kissa efter sex

Du kan ta som vana att kissa efter att du har haft sex. Då sköljs eventuella bakterier bort som kan finnas vid urinrörsmynningen.

Torka rumpan bakåt

När du har bajsat är det viktigt att du torkar dig bakåt från ändtarmen, så att bakterier från ändtarmen inte kommer in i urinröret.

Förebyggande behandling efter klimakteriet

Kvinnor får oftast tunnare och skörare slemhinnor efter [klimakteriet](#). Det kan motverkas genom att använda östrogen som du för in i slidan i form av till exempel piller eller kräm. För vissa kvinnor minskar det risken för urinvägsinfektioner.

Förebyggande behandling om du ofta får besvär

Du kan behöva få behandling med antibiotika i förebyggande syfte under en till sex månader om du har mycket tätt mellan urinvägsinfektionerna. Det gäller om du är över 15 år och inte är gravid. Då kan du ta en låg dos antibiotika varje kväll för att minska risken att få en infektion.

Förebyggande behandling i samband med sex

Du kan ta en antibiotikatablett som förebyggande behandling om du lätt får urinvägsinfektion i samband med sex. Den skyddande effekten finns kvar i ett dygn.

Annan förebyggande behandling om du ofta får besvär

Du kan pröva att ta en kombination av tranbärsjuice, probiotika och metenamin. Metenamin är ett bakteriehämmande läkemedel anpassat för urinvägarna. Det vetenskapliga stödet för att behandlingen hjälper är svagt, men för vissa kan den minska risken för att urinvägsinfektionen kommer tillbaka. Prata med din läkare för att se om behandlingen är aktuell för dig.

Komplikationer

Ibland kan urinvägsinfektion ge komplikationer, men det är ovanligt.

Njuren kan påverkas

Urinvägsinfektion med feber kan ge komplikationer som kan skada [njurens](#) vävnad.

Det blir en infektion i njuren om bakterierna tar sig genom urinledaren till den ena eller båda njurarna.

Ovanligt med blodförgiftning

Ibland kan bakterierna sprida sig till blodet, men det är ovanligt. Då kan det bli [blodförgiftning](#), som också kallas sepsis. Det är vanligare om du är äldre. Du behöver få vård på sjukhus om du får blodförgiftning. Då får du behandling med [läkemedel direkt i blodet](#).

Vad är urinvägsinfektion?

Urin lämnar njurarna genom urinledarna. Urinvägarna består av urinledarna, urinblåsan och urinröret.

Du kan få urinvägsinfektion om det kommer in bakterier i urinvägarna. Infektionen finns oftast [i urinröret och urinblåsan](#).

Kroppen försvarar sig mot bakterier

Inne i urinblåsan förökar sig bakterierna snabbt. För att försvara sig reagerar kroppen oftast med en [inflammation](#). Det är inflammationen som gör att du får olika symtom.

Två typer av urinvägsinfektion

Det finns olika typer av urinvägsinfektion.

Urinvägsinfektion utan feber

Du kan ha urinvägsinfektion utan feber. Då finns infektionen oftast i urinröret och urinblåsan. Urinvägsinfektion kallas också för cystit som betyder inflammation i blåsan. Därför kallas urinvägsinfektion ibland också för blåskatarr.

Du kan få urinvägsinfektion flera gånger.

Urinvägsinfektion med feber

Du kan också ha urinvägsinfektion med feber. Då finns infektionen i [urinledarna](#) och njurarna. Det kallas ibland för njurbäckeninflammation eller pyelonefrit.

Urin bildas i njurarna och samlas i njurbäckenet. Du kan få njurbäckeninflammation om bakterierna sprids från urinblåsan till njuren.

Bakterier kommer lättare in genom ett kort urinrör

Bakterier kan lättare komma in i urinvägarna om [urinröret är kort](#). Därför är urinvägsinfektion vanligare hos [kvinnor](#) som har kortare urinrör än män.

Läs mer om hur [urinvägarna och njurarna](#) fungerar.

Olika bakterier kan orsaka urinvägsinfektion

Det finns flera sorters bakterier som kan orsaka urinvägsinfektion. Vanligast är kolibakterier, som brukar finnas i tarmen.

Ibland orsakas urinvägsinfektion av en typ av stafylokokkbakterier. De ger ofta urinvägsinfektion hos dig som är yngre och kvinna. Det är vanligast på sensommaren och hösten.

Ibland är bakterierna motståndskraftiga mot vissa sorter av antibiotika. Det kallas att bakterierna är resistent.

Påverka och delta i din vård

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du förstår informationen du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ.

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att [få hjälp av en tolk om du har en hörselnedsättning](#).

Om du behöver [hjälpmedel](#) ska du få information om vad som finns och hur du får det.

MER PÅ 1177.SE

- [Urinvägsinfektion hos barn](#)
- [Urinvägsinfektion hos män](#)
- [Blod i urinen](#)
- [Så fungerar njurar och urinvägar](#)

Senast uppdaterad:

2023-05-02

Redaktör:

Lovisa Dragstedt, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Göran Umefjord, läkare, specialist i allmänmedicin, Stockholm

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

Urinvägsinfektion hos barn

Att behöva kissa ofta eller att det svider när kisset kommer ut kan vara tecken på urinvägsinfektion. Det är viktigt att söka vård om du tror att ditt barn har urinvägsinfektion. Då behöver hen behandling med antibiotika.

Urinvägsinfektion hos män

Om du behöver kissa ofta och det svider när du kissar kan du ha urinvägsinfektion. Det brukar behandlas med läkemedel.

Njurar och urinvägar

Här kan du läsa mer om besvär och sjukdomar i njurar och urinvägar.

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk

I

Om 1177

I

Kontakt

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).